

Record d'un fidel servidor de l'Església

▶ Tot recordant el cardenal Ricard M. Carles Gordó, hem escollit aquesta foto, en què el veiem administrant el sagrament del baptisme en una de les seves activitats pastorals, per recordar la seva figura. El cardenal Carles va lliurar la seva ànima a Déu el passat 17 de desembre. Inicià el seu ministeri com a sacerdot a la diòcesi de València. Després, durant més de vint anys,

fou bisbe de Tortosa i, finalment, durant 14 anys arquebisbe de Barcelona. La missa exequial va celebrar-se a la nostra catedral el 19 de desembre. Per voluntat seva, va rebre cristiana sepultura a la Basílica de la Mare de Déu dels Desemparats, on es varen casar els seus pares. Descansi en la pau de Crist el cardenal Carles, fidel servidor de l'Església, sobretot a les diòcesis de València, Tortosa i Barcelona.

GLOSSA

Educació des de tots els àmbits

En la reunió d'un consell parroquial, se suscita la conveniència o no de promoure una activitat setmanal de lleure que complementi la formació catequètica que ja s'ofereix. Els temes a abordar entorn la qüestió són diversos i quasi tots cabdals. En destaca un que és previ als altres: és convenient constituir aquest espai educatiu en el lleure? De l'educació, fora de l'àmbit familiar, no se n'ocupa l'escola?

En la societat actual, l'educació no és només patrimoni de l'escola. L'educació, quan és integral i abasta la totalitat de la persona com a tal, suposa la configuració d'uns criteris, d'uns hàbits, d'unes formes de relació i convivència, d'una manera de moure's, d'estar en el món... i de donar resposta als seus qüestionaments. Ben segur que tots estem d'acord que això afecta el conjunt de la vida. Com n'estàvem, d'errats, si oblidéssim que el temps no dedicat a la instrucció acadèmica també és un moment educatiu important. Un temps que —entre tots— possibiliti la creativitat, la participació, el servei..., que esdevingui un temps actiu de formació humana i també cristiana.

El compromís educatiu amb els infants i joves es caracteritza per un sentit de mesura, de treball i d'esperança. Un sentit de mesura perquè en l'acció educativa es veu, cada vegada més clarament, que avançar

en aquest terreny no és sinònim de gestos espectaculars o de grans declaracions. L'educació no és el resultat d'un moment brillant, sinó un procés amb el qual anar descobrint quin és el paper a desenvolupar en cada etapa.

Un sentit de treball, com és obvi i evident, perquè la història no és només dels herois, sinó també de la tasca amagada i constant de les persones i grups que creuen en el que fan i en el seu sentit, més enllà del missatge dels èxits escadusers o dels fracassos.

I un sentit d'esperança, malgrat tot, perquè en la tasca adreçada i compartida amb infants i joves, malgrat les dificultats, sempre es poden descobrir avenços, progressos, creixements que permeten albirar que allà, enmig de les dificultats, hi creix quelcom nou —amb tota la fragilitat— i cal saber entrellucar-hi la presència de Déu. Les comunitats cristianes poden mantenir i eixamplar amb il·lusió aquest esperit de mesura, de treball i d'esperança. Poden oferir en les activitats d'educació en el lleure, integrades en el projecte comunitari, un espai educatiu que complementi l'educació en els marcs familiar, escolar, esportiu... «Fills meus, conserveu en pau l'educació que heu rebut. Saviesa amagada i tresor enterrat, de què serveixen?» (Sir 41,14).

Enric Puig Jofra, SJ

PARAULA I VIDA

Els fruits del moviment ecumènic

Comentava diumenge passat l'esperança que va suscitar en el món cristià la trobada a Jerusalem, el gener de 1964 —ara fa cinquanta anys—, del papa Pau VI i el patriarca ecumènic de Constantinoble Atenàgores I, que va iniciar una nova era en les relacions entre les Esglésies d'Orient i l'Església llatina. S'iniciava amb aquell fet un ecumenisme al més alt nivell que s'ha continuat i està donant fruits ben valuosos. És bo que ho recordem davant la propera Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians, que comença el dia 18 de gener, amb el lema: «És que Crist està dividit?» (1Co 1,13)

Tots desitjaríem més fruits visibles de l'ecumenisme institucional i ens podem preguntar: què queda del que s'ha fet i es fa aquests darrers anys? Queda molt i en el molt que queda hi ha el fonament del cristianisme del segle XXI. Hem de veure la situació actual amb perspectives de futur.

Queda l'amistat, l'amistat i el respecte, el veritable coneixement de l'altre. En el camp ecumènic aquest aspecte és fonamental perquè a través de l'amistat es produeixen molts intercanvis. I ens cal reconèixer que, sobretot en alguns indrets, calia un temps llarg —en el qual som encara— del que Joan Pau II, amb molt d'encert, va qualificar com a «purificació de la memòria».

Sí, enmig d'un nombre considerable d'iniciatives, pregàries i trobades, s'han desfet estereotips i s'ha anat consolidant una xarxa d'amistat entre els cristians de diverses confessions i fins i tot —en una etapa encara inicial— entre els seguidors de les diverses religions.

Amb l'amistat, queda el diàleg i la pau. La unitat dels cristians ha de tenir una funció profètica i constructora de pau i de convivència en la diversitat. Segons el patriarca Atenàgores la unitat entre els cristians ha de ser ferment de la unitat humana. «Les Esglésies germanes —deia— faran pobles germans.»

No podem caure en la temptació del desencís en el llarg camí de l'ecumenisme. El moviment ecumènic no ha deixat de donar fruits i encara n'està donant. L'ecumenisme —especialment entre nosaltres— ha contribuït a preparar la nostra Església i la nostra societat per afrontar el gran flux de migració de les darreres dècades. Hem de valorar l'actual convivència i la manca de conflictes amb els nous, de cultures i religions diverses, molts d'ells membres de les Esglésies orientals o ortodoxes. També són nombroses les persones de cultura i religió musulmanes.

En l'ecumenisme inter cristià i en el diàleg interreligiós s'han assolit entre nosaltres metes importants de convivència en una societat plural. Ens cal continuar treballant amb esperança en aquells objectius que, ara fa cinquanta anys, ens va proposar el Concili Vaticà II en el decret d'ecumenisme i en la declaració sobre les religions no cristianes.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Pau VI, agenollat, prega al Cenacle el 5 de gener de 1964, durant el seu viatge a Terra Santa

🗣️) *Aquesta imatge parla*

ENTREVISTA

JAVIER VITORIA

Justícia i fe

El prevere i teòleg basc Javier Vitoria, membre de Cristianisme i Justícia (CiJ), ha presentat, tot coincidint amb els 30 anys d'aquest centre d'estudis, el llibre *Una teologia agenollada i indignada*. El text recull els principis bàsics de la teologia de CiJ, que treballa per connectar l'anhel de justícia present a l'Evangeli de Jesús amb la realitat social i eclesial del nostre temps.

Per què justícia i fe han d'anar de la mà?

Gràcies a la irrupció de Déu en la història humana, per mitjà de Jesús i del seu Esperit, un altre món —de fraternitat, llibertat i igualtat per a tothom, i de comunió amb la natura— és possible. No obstant això, la injustícia imperant en el nostre món qüestiona frontalment aquesta fe. La gran pregunta plantejada per tant patiment acumulat en la història és: On és Déu? Servir aquesta fe passa necessàriament pel servei a la justícia interhumana com a forma inexcusable de servei o correspondència al Déu amic de la Vida i defensor dels pobres.

Què transmet el llibre?

Una sistematització de la teologia que el Centre ha anat produint a través de les seves publicacions. La perspectiva des de la qual he elaborat la síntesi ha estat lògicament el binomi fe i justícia. El resultat del treball de CiJ em sembla molt valuós per al present i el futur de la missió evangelitzadora de l'Església.

A qui el dirigeix?

Als interessats a fonamentar el seu compromís amb la justícia des de la fe cristiana. I també a molts homes i dones no creients compromesos en les lluites en favor d'un Nou Ordre Internacional i oberts al potencial il·luminador i regenerador de la tradició religiosa de Jesús de Natzeret.

Òscar Bardají i Martí

LA INFÀNCIA DE JESÚS

El baptisme al Jordà i la Pasqua

Només des de la creu i la resurrecció es pot entendre del tot el sentit del baptisme de Jesús al riu Jordà. En baixar dins l'aigua, els qui reben el baptisme confessen llurs pecats i desitgen desfer-se del pes d'una depravació pecaminosa. Què hi fa Jesús aquí?

Lluc, que en tot el seu Evangeli posa una atenció especial en la pregària de Jesús i tot sovint el presenta en estat d'oració —conversant amb el Pare—, diu que Jesús va rebre el baptisme «mentre pregava» (3, 21). Des de la creu i la resurrecció, els cristians ho van veure clar: Jesús, en el seu baptisme, havia carregat el pes del pecat de tota la humanitat sobre les seves espatlles i l'havia sepultat en el Jordà.

La seva actuació pública comença amb aquest posar-se al lloc dels pecadors. La comença amb una anticipació de la creu. En certa manera, ell és el Jonàs veritable que deia als mariners: «Tireu-me al mar, i el mar es calmarà» (*Jo* 1,12). Tot el sentit del baptisme de Jesús, el carregar-se amb el feix de «tota justícia», es revela en la creu: el baptisme és l'acceptació de la mort pels pecats de la humanitat; i la veu del cel que se sent: «Tu ets el meu Fill estimat», és una referència anticipada de la resurrecció. Així s'entén més que quan Jesús empra la paraula *baptisme* es refereix a la seva mort (*Mc* 10,38; *Lc* 12,50).

Només a partir d'aquí es pot entendre el baptisme cristià. D'aquesta manera, el baptisme d'aigua de Joan va quedar ple del baptisme de mort i vida de Jesús.

Joseph Ratzinger - Benet XVI
(*Jesús de Natzeret*, 3a part, Ed. Claret)

HECHOS DE VIDA

Dejar pasar el viento y la tormenta

«**H**ay que decirle al llanto que se pare. / Que la tarde se ha cuajado de lágrimas. / Que el viento huracanado no puede contra las penas.»
Todos deberíamos aprender a comportarnos como lo hacen los árboles al ser azotados por el viento o la tempestad, que los mueve y tortura. Pero el viento siempre *passa* por entre las ramas y las hojas del árbol, aunque desprenda algunas. Es su técnica de siglos: Dejar *passar* el viento y la tormenta.

El poeta Iglesias escribe sobre «un ciprés de mi jardín, hijo del ciprés del Monasterio de Silos». «Joven ciprés, ligero y caprichoso, / que en maceta viniste aureolado / y algo más de la cuenta contemplado, / por ser hijo de papá noble y famoso /... Crecías lateral y perezoso. / Lo horizontal, por fácil te atraía. / Tu empeño, a las estrellas; prefería / mariposas, gorjeos y colores. / Pero vuelves en ti, y te verticalizas. / Ahora asciendes flechado y eternizas, / llevándolos contigo, tus amores.»

El sacerdote, periodista i amic Martín Descalzo, con el que estuve durante el Vaticano II en Roma, compartiendo mesa y residencia, escribió, estando enfermo y atado a la máquina de la diálisis:

—«Puedo reír... cosido por tus lanzas. / Puedo ver... en la oscura noche oscura. / Llego, dolor... a donde tú no alcanzas.»

Siempre he admirado a Beethoven. Nadie ha superado sus sinfonías. Sufrió mucho. No obstante su lema fue: «Alegría en el sufrimiento.»

J.M. Alimbau

GAUDÍ, PEDRA I SÍMBOL

La Sagrada Família és una icona

La Sagrada Família és més que una església cristiana. És un espai on es pot gairebé *tocar* la proximitat del cel a la terra, de Déu a la humanitat. Les formes plàstiques construeixen un espai divers i pertorbador en el qual l'esperit reposa i alhora està alerta.

La mística ha estat convertida en forma i, per tant, la forma obre finestres cap al món diví, exactament com ho fan les icones. La Sagrada Família és una icona de tres dimensions. Cal que els qui la visiten puguin viure'n la dimensió interior, la que Gaudí va exterioritzar.

L'Església catòlica, de la qual Gaudí era fill, és la responsable de dur a terme les finalitats espirituals per a les quals el temple fou pensat i dissenyat. Joan Maragall, el poeta que va captar el caràcter profètic d'aquella construcció que despuntava entre els camps de la plana barcelonina, escrigué: «Al redós d'aquelles pedres ja miraculoses, s'hi congria un món nou: el món de la pau». La Sagrada Família és cridada a ser l'expressió d'un somni de pau, un camí que mena la humanitat al Déu de la pau que escampa el seu Esperit per tota la terra.

Jordi Bonet/Armand Puig
(*Arquitectura i símbol de la Sagrada Família*, Ed. Pòrtic)

LECTURES MISSA DIÀRIA I SANTORAL

Accés al Breviari

- 13. ■ Dilluns** (lit. hores: 1a setm.) [1Sa 1,1-8 / Sl 115 / Mc 1,14-20]. Sant Hilari (†367), bisbe de Poitiers i doctor de l'Església; sant Gumer-sind, mr.; santa Verònica de Benasco, vg.
- 14. ■ Dimarts** [1Sa 1,9-20 / Sl: 1Sa 2,1.4-5.6-7.8 / Mc 1,21-28]. Sant Joan de Ribera, bisbe de València; sant Fèlix de Nola, prev.; sant Malaquies, profeta (s. v aC); santa Macrina.
- 15. ■ Dimecres** [1Sa 3,1-10.19-20 / Sl 39 / Mc 1, 29-39]. Sant Pau, ermità a Tebes (Egipte, s. iv); sants Maur (Maure o Mauri) i Plàcid, abats, deixebles de sant Benet (s. vi).
- 16. ■ Dijous** [1Sa 4,1-11 / Sl 43 / Mc 1,40-45]. Sant Marcel I, papa (romà, 308-309) i mr; sant Fulgenci d'Ècija (†630), bisbe; santa Priscil·la (s. i), matrona romana; sant Berard, prev. franciscà i mr.
- 17. □ Divendres** [1Sa 8,4-7.10-22a / Sl 88 / Mc 2,1-12]. Sant Antoni el Gran (†356), abat, d'Egipte, patró dels qui tracten amb bestiar, i també de Menorca; santa Leonil·la, mr.; santa Rosalina de Vilanova, vg. cartoixana.
- 18. ■ Dissabte** [1Sa 9,1-4.10b.17-19;10,1a / Sl 20 / Mc 2,13-17]. Sant Volusià, bisbe; santa Prisca, mr. romana; santa Margarida d'Hongria, vg. dominicana; santa Vicenta-Maria López Vicuña, vg.
- 19. ■ † Diumenge vinent**, II de durant l'any (lit. hores: 2a setm.) [Is 49,3.5-6 / Sl 39 / 1Co 1,1-3 / Jn 1,29-34]. Sant Canut (†1086), rei de Dinamarca; sants Màrius i Marta, i els seus fills Audifaç i Àbac, mrs. (s. iii); sants Gumersind, prev., i Servideu, monjo, mrs.

EL BAPTISME DEL SENYOR

▶ Lectura del llibre d'Isaïes (Is 42,1-4.6-7)

Això diu el Senyor: «Aquí teniu el meu servent, de qui he pres possessió, el meu estimat, en qui s'ha complagut la meva ànima. He posat en ell el meu Esperit perquè porti el dret a les nacions. No crida ni alça la veu, no es fa sentir pels carrers; no trenca la canya que s'esberla, no apaga la flama del ble que vacil·la; porta el dret amb fermesa, sense defallir, sense vacil·lar, fins haver-lo implantat a la terra, fins que les illes esperin les seves decisions.

»Jo, el Senyor, t'he cridat bondadosament, et prenc per la mà, t'he configurat i et destino a ser aliança del poble, llum de les nacions, per tornar la vista als ulls que han quedat cecs, per treure de la presó els encadenats i alliberar del calabós els qui vivien a la fosca.»

▶ Salm responsorial (28)

R. *Que el Senyor beneeixi el seu poble amb el do de la pau.*

Doneu al Senyor fills de Déu, / doneu al Senyor glòria i honor, / honoreu el Senyor, honoreu el seu nom, / adoreu el Senyor, s'apareix la seva santedat. R.

La veu del Senyor es fa sentir sobre les aigües, / ve el Senyor sobre les aigües torrencials. / La veu del Senyor és potent, / la veu del Senyor és majestuosa. R.

El Déu majestuós fa esclatar la tempesta / i al seu palau tot canta: Glòria! / El Senyor té el soli en les aigües diluvials, / i seu el Senyor, rei per sempre. R.

▶ Lectura dels Fets dels Apòstols (Ac 10,34-38)

En aquells dies, Pere prengué la paraula i digué: «Ara veig de veritat que Déu no fa diferències a favor d'uns o altres; Déu acull tothom qui creu en ell i fa el bé, de qualsevol nacionalitat que sigui. Ell va adreçar la seva paraula al poble d'Israel, anunciant-li la nova felicitat: la pau per Jesucrist, que és Senyor de tots. Vosaltres ja sabeu què ha passat darrerament per tot el país dels jueus, començant per Galilea, després que Joan havia predicat a la gent que es fessin batejar. Parlo de Jesús de Natzaret. Ja sabeu com Déu el va consagrar ungint-lo amb Esperit Sant i amb poder, com passà per tot arreu fent el bé i donant la salut a tots els qui estaven sota la dominació del diable, perquè Déu era amb ell.»

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Mateu (Mt 3,13-17)

En aquell temps, Jesús, que venia de Galilea, es presentà a Joan, vora el Jordà, perquè el bategés. Joan no el volia admetre al baptisme. Li deia: «Sóc jo el qui necessito que tu em bategis. Com és que tu vénis a mi?» Jesús li respongué: «Accedeix per ara a batejar-me. Convé que complim d'aquesta manera tot el que és bo de fer.»

Llavors hi accedí. Un cop batejat, Jesús sortí de l'aigua a l'instant. Llavors el cel s'obrí i veié que l'Esperit de Déu baixava com un colom i venia cap a ell, i una veu deia des del cel: «Aquest és el meu Fill, el meu estimat, en qui m'he complagut.»

▶ Lectura del libro de Isaías (Is 42,1-4.6-7)

Así dice el Señor:

«Mirad a mi siervo, a quien sostengo; mi elegido, a quien prefiero. Sobre él he puesto mi espíritu, para que traiga el derecho a las naciones. No gritará, no clamará, no voceará por las calles. La caña cascada no la quebrará, el pábilo vacilante no lo apagará. Promoverá fielmente el derecho, no vacilará ni se quebrará, hasta implantar el derecho en la tierra, y sus leyes que esperan las islas.

»Yo, el Señor, te he llamado con justicia, te he cogido de la mano, te he formado, y te he hecho alianza de un pueblo, luz de las naciones. Para que abras los ojos de los ciegos, saques a los cautivos de la prisión, y de la mazmorra a los que habitan en las tinieblas.»

▶ Salmo responsorial (28)

R. *El Señor bendice a su pueblo con la paz.*

Hijos de Dios, aclamad al Señor, / aclamad la gloria del nombre del Señor, / postraos ante el Señor en el atrio sagrado. R.

La voz del Señor sobre las aguas, / el Señor sobre las aguas torrenciales. / La voz del Señor es potente, / la voz del Señor es magnífica. R.

El Dios de la gloria ha tronado. / En su templo un grito unánime: «¡Gloria!» / El Señor se sienta por encima del agua-cero, / el Señor se sienta como rey eterno. R.

▶ Lectura del libro de los Hechos de los apóstoles (Ac 10,34-38)

En aquellos días, Pedro tomó la palabra y dijo: «Está claro que Dios no hace distinciones; acepta al que lo teme y practica la justicia, sea de la nación que sea. Envió su palabra a los israelitas, anunciando la paz que traería Jesucristo, el Señor de todos.

Conocéis lo que sucedió en el país de los judíos, cuando Juan predicaba el bautismo, aunque la cosa empezó en Galilea. Me refiero a Jesús de Nazaret, ungido por Dios con la fuerza del Espíritu Santo, que pasó haciendo el bien y curando a los oprimidos por el diablo, porque Dios estaba con él.»

▶ Lectura del santo evangelio según san Mateo (Mt 3,13-17)

En aquel tiempo, fue Jesús de Galilea al Jordán y se presentó a Juan para que lo bautizara. Pero Juan intentaba disuadirlo diciéndole: «Soy yo el que necesito que tú me bautices, ¿y tú acudes a mí?» Jesús le contestó: «Déjalo ahora. Está bien que cumplamos así lo que Dios quiere.»

Entonces Juan se lo permitió. Apenas se bautizó Jesús, salió del agua; se abrió el cielo y vio que el Espíritu de Dios bajaba como una paloma y se posaba sobre él. Y vino una voz del cielo que decía: «Este es mi hijo, el amado, mi predilecto.»

El bautismo del Señor. Pintura d'El Greco, Fundació Tavera (Tolèdo)

🔊) *Aquesta imatge parla*

COMENTARI

Baptisme de Jesús i justícia del Regne

La versió mateuana del baptisme de Jesús ofereix la resposta de Jesús a la resistència de Joan Baptista a batejar-lo. Són els primers mots de Jesús en l'Evangel·li de Mateu i resulten veritablement paradigmàtics per a tot Mateu. Diu Jesús a Joan: «Convé que complim tota justícia». Tres mots molt significatius. Vegem-ho.

En primer lloc, el verb *complir*, en el sentit de realitzar amb plenitud, portar a la plena realització. És el mateix mot que emprarà Jesús més endavant, en el sermó de la muntanya, en parlar de «realitzar plenament» tota la llei (Mt 5,17). Mentre els deixebles *fan* o també *guarden* els manaments de la llei, Jesús els porta a la seva ple-

na realització. El que només es podia entreveure es fa plenament palès.

El segon mot utilitzat per Jesús és encara més significatiu. És el mot *justícia* que el text que llegim tradueix com «tot el que és bo de fer». Com es justifica aquesta traducció? Diguem d'entrada que el mot justícia és un mot central a Mateu. Apareix fins a set vegades, sempre en textos només mateuans (3,15; 5,6.10.20; 6,1.33; 21,32).

En principi el mot significa una exigència (jurídica) que cal complir. Però, si atenem al contingut en l'Evangel·li de Mateu, no només es refereix a la llei, sinó més aviat al projecte de Déu que Jesús vol realitzar. Es tracta de realitzar plenament tot el que Déu ha planejat per al poble i per a la

humanitat. En el fons, és el projecte del Regne (Mt 6,33).

Ara bé, hi ha un tercer mot en l'expressió de Jesús: es tracta de realitzar plenament *tota* justícia. Per tant, no d'una justícia especial de Jesús sinó de «tot el que és just», «tot el que porta a la implantació del Regne». La justícia no singularitza Jesús sinó que Ell és el primer que la fa realitat. Però no solament en el baptisme, en tots els gestos i les paraules de la seva vida. Per això, la justícia del Regne (6,33) l'haurem de fer tots els seguidors de Jesús, però caldrà discernir-la i esbrinar-la, com Jesús en el baptisme. Tots hem de realitzar la justícia: són les obres del Regne.

Oriol Tuñí, SJ

AGENDA

L'agenda més completa de la diòcesi la trobareu al web, o bé enfocant el telèfon mòbil en aquest codi QR que hi enllaça directament.

ACTES I CONFERÈNCIES

Actes de la Setmana de Pregària per a la Unitat dels Cristians. Dissabte 18 de gener (20 h), l'Arquebisbat de Barcelona inaugurarà la Setmana de Pregària, a la Catedral, en una celebració presidida pel cardenal Lluís Martínez Sistach, amb la participació de representants de les diverses confessions cristianes. Informació: Delegació diocesana d'Ecumenisme i Relacions Interreligioses (c/ Sant Pau, 101), t. 933 238 874. **Dijous 23** (20 h). Dins l'Escola de Pregària, la Delegació de Pastoral de Joventut, conjuntament amb la Delegació diocesana d'Ecumenisme i Relacions Interreligioses, organitza una pregària per a joves de les diverses tradicions cristianes, a la parròquia de Santa Anna de Barcelona, dins la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians. **Dijous 23** (19 h) Centre Ecumènic de Catalunya, Pregària Interconfessional, a l'Església Adventista (c/ Carme, 17-19, Badalona). S'ha situat el dijous per assegurar la participació dels adventistes.

Jornada mundial del Migrant 2014

El diumenge dia 19 de gener, l'Església celebra el Dia mundial del Migrant i el Refugiat. És una jornada amb una llarga tradició: enguany fa 100 anys de la seva institució pel papa Benet XV, l'any 1914.

La Delegació de Pastoral Social i Càritas Diocesana de Barcelona han organitzat una trobada diocesana el diumenge 26, a la Parròquia de Crist Rei de Barcelona (pl. Jardins d'Elx, s/n), amb el lema «Caminem junts en la diversitat, font de riquesa». L'objectiu d'aquesta jornada és visualitzar diocesanalment la comunió entre tots els creients, indistintament del lloc de naixement,

i prendre consciència que som una Església multicultural i això és font de riquesa. L'acte començarà a les 12 del migdia amb la celebració de l'eucaristia i després hi haurà un temps de convivència, un dinar i una pregària final. Acabarà cap a les 5 de la tarda.

Tots hi sou convidats. No és només per migrants, tots formem una mateixa Església.

Mn. Josep M. Jubany

Delegat diocesà de Pastoral Social

Institut Emmanuel Mounier de Catalunya.

Dijous 16 de gener (19 h), conferència-col·loqui «La fraternitat davant la crisi del benestar», amb Alberto Llorca, director de *Calidoscopi*, la revista de pensament i valors personalistes-comunitaris. Al Seminari (c/ Diputació, 231). Amb la col·laboració de la Facultat de Filosofia de Catalunya.

Unió Espiritual de Mares. Dimecres 15 de gener, missa (17 h) i conferència (17.30 h) «Viure amb l'esperança», amb la germana Victòria Molins. Lloc: c/ Riera Sant Miquel, 1 bis. Per a més informació: Montserrat Soler, tel. 934 351 845.

CURSOS

Facultat de Filosofia de Catalunya (URL). Ofereix un diploma d'especialització en gestió del patrimoni cultural eclesiàstic. Del 18 de febrer al 5 de juny, dimarts, dimecres i dijous, de 18 a 21 h. Director: Jaume Aymar. Coordinadora: Sílvia Coll-Vinent. Informació: t. 934 534 338 i www.filosofia.url.edu

LLIBRES

Llibre sobre la Barcelona Vella. L'11 de des., a la Basílica dels Sants Just i Pastor va tenir lloc la presentació del llibre *Pelegrins al cor de Barcelona*, de Jaume Castro i Meritxell Téllez. Presidí l'acte l'alcalde de Barcelona. D'esquer-

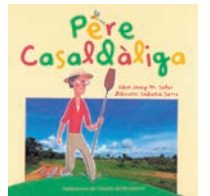
ra a dreta de la foto: Júlia Bertran de Herèdia, Jaume Castro, Xavier Trias, Armand Puig i Meritxell Téllez.

Centenari d'una parròquia.

La parròquia barcelonina de la Mare de Déu del Carme ha celebrat el centenari. L'església fou inaugurada el 16 de novembre de 1913. En aquest opuscle de 52 pàgines, titulat *Història de la parròquia de Nostra Senyora del Carme* i editat per la mateixa parròquia, es recullen les dades bàsiques de la monografia que dedicà a aquesta comunitat Fortià Solà l'any 1933, publicada per Ed. Balmes. Porten la parròquia els escolapis i el rector és el P. Ramon Novell.

L'abat de Montserrat explica qui és Pere Casaldàliga. Un llibre de l'abat Josep Maria Soler, de Publicacions

de l'Abadia de Montserrat, en què explica, per a nens i nenes a partir de 6 anys, qui és i què ha fet i encara fa el bisbe claretà Pere Casaldàliga, missioner al Mato Grosso (Brasil). Amb fotografies i dibuixos de Sebastià Serra.

PALABRA Y VIDA

Los frutos del movimiento ecuménico

Comentava el pasado domingo la esperanza que suscitó en el mundo cristiano el encuentro en Jerusalén, en enero de 1964 —hace ahora cincuenta años—, de Pablo VI y el patriarca ecuménico de Constantinopla Atenágoras I, que inició una nueva era en las relaciones entre las Iglesias de Oriente y la Iglesia latina. Se iniciaba con aquel hecho un ecumenismo al más alto nivel que ha continuado y está dando frutos muy valiosos. Es bueno que lo recordemos ante la próxima Semana de Oración por la Unidad de los Cristianos, que comienza el día 18 de enero con el lema: «Es que Cristo está dividido?» (1Co 1,13)

Todos deseáramos más frutos visibles del ecumenismo institucional y nos podemos preguntar: ¿qué queda de lo que se ha hecho y se hace en estos últimos años? Queda mucho y en lo mucho que queda está el fundamento del cristianismo del siglo XXI. Debemos ver la situación actual con perspectivas de futuro.

Queda la amistad, la amistad y el respeto, el verdadero conocimiento del otro. En el cam-

po ecuménico este aspecto es fundamental porque a través de la amistad se producen muchos intercambios. Y debemos reconocer que, sobre todo en algunos lugares, era necesario un tiempo largo —en el que estamos todavía— de lo que Juan Pablo II, con mucho acierto, calificó como «purificación de la memoria».

Sí, en medio de un número considerable de iniciativas, oraciones y encuentros, se han deshecho estereotipos y se ha ido consolidando una red de amistad entre los cristianos de diversas confesiones e incluso —en una etapa aún inicial— entre los seguidores de las diversas religiones.

Con la amistad, queda el diálogo y la paz. La unidad de los cristianos debe tener una función profética y constructora de paz y de convivencia en la diversidad. Según el patriarca Atenágoras, la unidad entre los cristianos debe ser fermento de la unidad humana. «Las Iglesias hermanas —decía— harán pueblos hermanos.»

No podemos caer en la tentación del desencanto en el largo camino del ecumenismo. El

movimiento ecuménico no ha dejado de dar frutos y todavía los está dando. El ecumenismo —especialmente entre nosotros— ha contribuido a preparar a nuestra Iglesia y nuestra sociedad para afrontar el gran flujo de migración de las últimas décadas. Debemos valorar la actual convivencia y la falta de conflictos con los recién llegados, de culturas y religiones diversas, muchos de ellos miembros de las Iglesias orientales u ortodoxas. También son numerosas las personas de cultura y religión musulmanas.

En el ecumenismo intercristiano y en el diálogo interreligioso se han alcanzado entre nosotros metas importantes de convivencia en una sociedad plural. Necesitamos continuar trabajando con esperanza en aquellos objetivos que, hace cincuenta años, nos propuso el Concilio Vaticano II en el decreto de ecumenismo y en la declaración sobre las religiones no cristianas.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arzobispo de Barcelona

laSalle AR Utilitzeu el QR per descarregar-vos al vostre mòbil l'aplicació La Salle AR per a iPhone o Android

Apunteu el vostre dispositiu a la fotografia que contingui la icona i descobriu-ne el contingut multimèdia